

BMC

BMC CD 271

Grencsó Collective Special 5 With Ken Vandermark: Do Not Slam The Door!

Nem kétséges: e CD-vel a BMC újabb nagy lépést tett afelé, hogy az európai jazzlemezkiadás élvonalába kerüljön. Ken Vandermark és a Grencsó Kollektíva találkozása legalább olyan súlyú esemény, mint Hamid Drake fellépései a Tóth Viktor Tercettel vagy David Murray közös munkája Balogh Kálmán zenekarával. Emez állítások alapja az a tény, hogy Vandermark ma az európai/amerikai avantgárd jazz egyik irányadó személyisége, akit ugyan a chicagói AACM és poszt-AACM iskolákhoz kapcsolnak, de európai zenei kötődései is igen erősek – nemcsak azzal, hogy rendszeresen együtt dolgozik a Peter Brötzmann Chicago Tentetel, hanem azzal is, hogy évente hónapokat tölt Európában, ahol szintén bámulatos aktivitással zenél változatos kontextusokban. Elég, ha a lengyel, ukrán, svéd és amerikai muzikusokat felvonultató Resonance Ensemble-t vagy a Krakkóban publikált 12 lemezes Alchemia albumot említem. E gyűjteményben részben olyan átdolgozások hallhatók (Shepp, Coleman, Kirk, Monk), melyek Grencsóék zenei ízléséhez is illeszthetők. A jelen CD azonban a puszta ízlésbeli hasonlóságoknál lényegesen mélyebb zenei kapcsolódásokat mutat. Művészi testvériséget hat muzikus között. Szűkebben a két szaxofonos miniatűr szólódarabjában (Párhuzamos jelenség). Telitalálat a cím (Ne csapd be az ajtót!), mely az egész vállalkozás értelmére fényt derít. Vandermark szerény, tömör és pontos „előszavában” így fogalmaz: „sohasem szabad bevágnunk a köztünk lévő ajtókat. Ehelyett inkább – ahogy ezt ez a zene és az azt létrehozó művészi teremtő folyamat is bizonyítja – tárjuk ki azokat egymás előtt.” Grencsó sokéves tevékenységére jól illik az ajtónyitás metaforája, akár a Budbudasban, akár a Kollektívában, ahol Szabados-interpretatorként, illetve az instant composing kísérletezőjeként nyilvánul meg. A két bőgőssel (Benkő Róbert, Hock Ernő), zongoristával (Kovács Tickmayer István) és dobossal (Miklós Szilveszter) felálló kiváló együttes először tavaly május 12-én mutatkozott be az Opus Jazz Clubban. Megírt és rögtönzött, etűdszerű és nagy ívű darabok váltogatják egymást egészen a lélegzetelállítóan statikus Grencsó-meditációig (Legyen meg a te akaratod), mely szinte észrevétlen tempóban halad az elnémulás felé. Az ilyen szerzeményekről igazából csak a mű színvonalán szabadna szólni.